

MODULUL 7

NOȚIUNI PRIVIND PERICOLE – RISCURI

SECȚIUNEA ȘCOALĂ PROFESIONALĂ

DEFINIȚII:

Pericol: proprietatea sau capacitatea intrinsecă prin care un element (de exemplu: materii, materiale, metode și practici de muncă, tehnologii etc.) este susceptibil să conducă la materializarea unui eveniment nedorit.

Risc: probabilitatea ca evenimentul nedorit să se realizeze cu o anumită gravitate, în condiții de utilizare și/sau expunere date.

Evaluarea riscurilor: estimarea și/sau cuantificarea riscurilor asociate existenței condițiilor de manifestare a pericolului la locul de muncă, având impact asupra stării de securitate și sănătate a muncitorilor.

EXEMPLU:

Pericolul este **curentul electric**.

Riscul este probabilitatea ca cineva să se electrocuteze din cauza contactului cu **firele electrice care nu sunt izolate**.

FACTORUL DE RISC

Factorii de risc **sunt factori** (însușiri, stări, procese, fenomene, comportamente) proprii elementelor sistemului de muncă, **care provoacă, în anumite condiții, accidente de muncă sau boli profesionale.**

Criteria de clasificare al factorilor de risc:

- A. Elementul generator al factorului de risc
- B. Natura factorului de risc
- C. Influența factorului de risc

A. În funcție de **elementul generator al factorului de risc** pot fi:

1. factori de risc caracteristici executantului (lucrătorului);
2. factori de risc caracteristici sarcinii de muncă;
3. factori de risc caracteristici mijloacelor de producție;
4. factori de risc caracteristici mediului de muncă.

A 1. Factori de risc caracteristici executantului (lucrătorului):

Erorile, reprezintă factorii de risc caracteristici executantului(lucrătorului) și se concretizează printr-un comportament inadecvat din punctul de vedere al securității muncii (comportament riscant), sub formă de:

- a) acțiuni greșite**
- b) omisiuni.**

A 2. Factori de risc caracteristici **sarcinii de muncă** (există 2 forme de manifestare)

a) conținut sau structură necorespunzătoare a sarcinii de muncă în raport cu scopul sistemului de muncă sau cu cerințele impuse de situațiile de risc (operații, reguli, procedee greșite, absența unor operații, metode de muncă necorespunzătoare);

b) sub/supradimensionarea sarcinii de muncă în raport cu capacitățile fizice și psihice ale executantului (lucrătorului).

A 3. Factori de risc caracteristici **mijloacelor de producție**:

După natura acțiunii lor, se pot manifesta sub următoarele forme:

- a) factori de risc mecanic;
- b) factori de risc termic;
- c) factori de risc electric;
- d) factori de risc chimic;
- e) factori de risc biologic;
- f) factori de risc cancerigeni și mutageni;
- g) factori de risc de sub/suprasolicitare a executantului.

A 4. Factori de risc caracteristici **mediului de muncă**.

Mediul de muncă poate prezenta **factori de risc sub formă de depășiri** ale nivelului sau **intensității funcționale a parametrilor** specifici normali, precum și de apariții ale unor condiții de muncă inadecvate (noxe):

- a) factori de risc chimic;
- b) factori de risc biologic;
- c) factori de risc cancerigeni și mutageni;
- d) factori de risc proprii microclimatului (umiditate, temperatură, ventilație);
- e) factori de risc fizic – zgomot; vibrații; iluminat, ultrasunete;
- f) factori de risc psiho-sociali.

B. În funcție de **natura factorului de risc** pot fi:

1. factori de risc **obiectivi**, care nu depind de factorul uman și sunt proprii numai mijloacelor de muncă și mediului de muncă;
2. factori de risc **subiectivi**, dependenți de factorul uman, proprii executantului și sarcinii de muncă.

C. În funcție de **intensitatea factorilor de risc** pot fi:

1. Factori de risc **principali**, prin a căror suprimare se elimină în mod cert posibilitatea producerii vătămării organismului;
2. Factori de risc **secundari**, care favorizează efectele acțiunii factorilor principali, și a căror eliminare nu constituie o garanție a evitării accidentării sau îmbolnăvirii.

Fiecare angajator are obligația să realizeze evaluarea riscurilor pentru fiecare loc de muncă

EVALUAREA presupune:

- **identificarea pericolelor** pentru securitatea și sănătatea la locul de muncă;
- **evaluarea** riscurilor de accidentare, rănire sau îmbolnăvire;
- **întocmirea planului de prevenire și protecție** cu măsuri.

Aveți dreptul:

- ✓ să cunoașteți riscurile care pot apărea la locul vostru de muncă și cele pe care le presupune munca pe care o desfășurați.
- ✓ să fiți consultați cu privire la evaluarea riscurilor.

Exemple de pericole la locul de muncă, care sunt în mod sistematic subevaluate de lucrătorii tineri:

Tipul activității	Exemple de pericole
Curățare	Substanțe chimice toxice din produsele de curățare Obiecte ascuțite din reziduuri Pericol de alunecare și de cădere
Catering Restaurante Fast food	Pardoseli alunecoase Suprafețe fierbinți ale echipamentelor de gătit Obiecte ascuțite
Magazine Vânzări	Violență fizică și abuz verbal din partea clienților Ridicare de greutate Poziție ortostatică îndelungată

Exemple de pericole la locul de muncă, care sunt în mod sistematic subevaluate de lucrătorii tineri:

Tipul activității	Exemple de pericole
Îngrijirea sănătății	Sânge contaminat și fluide generate de organism Ridicare de greutăți și poziții incomode Violență fizică și abuz verbal Pericol de alunecare și cădere
Activitate de birou	Amenajare necorespunzătoare a postului de lucru la calculator Poziție așezat greșită Stres Hărțuire

Exemple de pericole la locul de muncă, care sunt în mod sistematic subevaluate de lucrătorii tineri:

Tipul activității	Exemple de pericole
Munca în fabrică	Mașini periculoase Ritm înalt de lucru Pericol de alunecare și cădere Pericole la transport, de exemplu, motostivuitoare
Saloane de coafură	Poziții incomode Poziție ortostatică îndelungată Substanțe chimice în produsele de tratare a părului care produc alergii

DE CE ANUME TREBUIE SĂ MĂ FERESC

dear stress,
let's break up.

Stres - poate rezulta din modul de organizare al activității – volum de muncă greu de realizat, responsabilități neclare, presiune prea mare. Stresul poate fi cauzat și de intimidarea din partea șefilor sau a colegilor de muncă.

Violență - dacă veniți în contact cu publicul. Aceasta include violența verbală și agresiunea fizică. În mod evident aceasta nu poate fi considerată ca "parte a activității".

Mediul de muncă - disconfort cauzat de temperaturi ridicate sau scăzute și multe alte probleme serioase cauzate de temperaturi extreme; iluminat deficitar etc.

DE CE TREBUIE SĂ MĂ FERESC!

Alunecări și împiedicări - cauza cea mai frecventă a accidentelor de muncă din cauza supraaglomerării și dezordinii de la locurile de muncă, scurgerilor pe pardoseală, cablurilor poziționate necorespunzător sau pardoselilor deteriorate.

Mașini și echipamente - numeroase accidente sunt cauzate de întreținerea deficitară, de lipsa dispozitivelor de protecție, lipsa de instruire, deficiențe electrice care pot cauza arsuri, incendii sau deces, încercarea de reparare a mașinii fără oprirea și deconectarea acesteia de la alimentarea cu tensiune. Mașinile periculoase se regăsesc nu numai în întreprinderi, dar și în bucătăriile restaurantelor, de exemplu.

Ridicarea de sarcini - care sunt grele și instabile; ridicarea într-o poziție incomodă; sau manipularea manuală, în lipsa asigurării dispozitivelor de ridicat.

Munca repetitivă, cu ritm de lucru înalt, în special în poziții incomode și cu perioade insuficiente de odihnă - pot determina dureri, suferințe și vătămări ale mușchilor și articulațiilor (tulburări musculo-scheletale).

Exemplele includ activități de asamblare din fabrici, activități de marcare și plăți din supermarket sau utilizarea tastaturii sau mouseului computerelor.

Zece sfaturi despre cum să lucrați în condiții de securitate!

1. Nu realizați nici o sarcină de muncă decât după ce ați fost instruiți în mod corespunzător. Dacă simțiți că ați primit prea multe informații într-un timp scurt, solicitați îndrumătorului vostru să încetinească ritmul și să repete instrucțiunile.
2. Nu părăsiți zona de lucru decât dacă vi s-a spus să faceți astfel. Alte zone pot prezenta pericole specifice pe care nu le cunoașteți cum ar fi linii electrice aeriene de înaltă tensiune, pardoseli alunecoase sau substanțe chimice toxice.
3. Dacă sunteți nesigur cu privire la un anumit lucru, întrebați pe cineva mai întâi. Un îndrumător sau un coleg de muncă vă pot ajuta să preveniți producerea unui accident. Nu ezitați să solicitați o instruire suplimentară.

4. Folosiți echipamentul individual de protecție corespunzător sarcinii de muncă respective cum sunt, de exemplu, încălțăminte de protecție, casca sau mănușile.
5. Asigurați-vă că știți când trebuie să purtați costumul de protecție, unde se găsește acesta, cum să îl utilizați și cum să aveți grijă de acesta.
6. Aflați cum trebuie să acționați în situații de urgență, fie că este vorba de o alarmă în caz de incendiu, o cădere de tensiune sau alte situații.
7. Semnalați imediat îndrumătorului vostru orice accident. De asemenea, raportați accidentele reprezentantului lucrătorilor pe probleme de securitate, dacă acesta există.

8. Nu ignorați semnele timpurii ale unor probleme de sănătate, cum ar fi durerile de cap, alte tipuri de dureri și disconfort, amețeli, mâncărimi ale pielii sau iritații la nivelul ochilor, nasului sau gâtului.

9. Dacă există un medic de medicina muncii, o asistentă sau alt personal care se ocupă de sănătatea profesională, este bine să-l informați.

Iar dacă îl consultați pe medicul vostru de familie, informați-l cu privire la activitatea pe care o efectuați.

10. Urmați sfaturile și instrucțiunile care vi s-au dat – inclusiv pe cele referitoare la pauze, adaptarea poziției scaunului în mod corect, utilizarea echipamentului individual de protecție.